

13.1.2017

Julkinen

Jakelu Liikenne- ja Viestintäministeriölle

Tiedoksi

Elisa Oyj:n lausunto **ensitunnistamistietojen välittämisen hintasääntelystä**

Elisa Oyj kiittää mahdollisuudesta saada lausua valmisteilla olevasta sähköistä ensitunnistamista koskevasta lakimuutoksesta.

Elisa pitää lakiehdotusta tarpeellisenä ja riittävän voimakkaana menetelmänä turvata kansallisesti merkittävän toiminnan suotuisa kehittyminen.

1. Lain mukaisen vahvan sähköisen tunnistamisen kansallisesta merkityksestä

Vahvan sähköisen tunnistamisen palvelumarkkinoiden toimivuus on kansallisesti ensiarvoisen tärkeää, koska toiminteella on avainrooli digitaalisen palveluyhteiskunnan kehityksessä. Suo-messa on poikkeuksellisen hyvin toimiva Väestötietojärjestelmä liitännäisrekisterineen. Tämä luo ainutlaatuisen mahdollisuuden ja kilpailutekijän tuottaa edistyksellisiä, turvallisia ja käyttäjä-lähtöisiä vahvan tunnistamisen mahdollistamia sähköisiä palveluita koko yhteiskunnan tarpeet huomioiden.

Kehitettäessä vahvoja sähköisiä tunnistuspalveluita kansallisesti tulisi tavoitteena olla tilanne, jossa kansalaisten vahva sähköinen tunnistaminen on eriytynyt toimialakohtaisista erityispiirteis-tä ja rajoitteista yleiskäyttöiseksi järjestelmäksi, joka tuottaa laadukasta ja kustannustehokasta palvelua henkilön tunnistamisen tarpeisiin. Näin voidaan tuottaa tasapuolinen, toimiva ja kilpai-lukykyinen sähköisen tunnistamisen järjestelmä koko kansantalouden tarpeisiin.

Nykyinen vahvan tunnistamisen järjestelmä on etenemässä pääosin kohti asetettua tavoitetta viime vuosien myönteisen kehityksen myötä. Kuitenkin on todettava, että kansallinen kehityk-semme on edelleen varsin hidasta ja Suomi on entisestään jäänyt merkittävästi jälkeen muista Pohjoismaista tai Baltiasta toiminteiden osalta.

Elisan näkemyksen mukaan sähköisen ensitunnistamisen vallitseva saatavuusongelma kuvas-taa osaltaan hyvin tunnistamisen markkinan jäljellä olevia rakenteellisia jäykkyyksiä ja epäkoh-tia, joita tulee pyrkiä edelleen poistamaan, jotta kansantaloutemme hyötyy uudistuksen myötä syntyvien uusien palveluiden tuottamasta hyödystä maksimaalisesti.

2. Lausunnon keskeinen sisältö

- Tavoitellun markkinakehityksen varmistamisen kannalta ehdotettu hintasääntely on oi-kein mitoitettu ja välttämätön toimenpide. Toimijoiden keskinäinen sopiminen ensitunnis-tuksen välittämisestä ei ole tuottanut tavoiteltua lopputulosta.

The logo for Elisa, featuring the word "elisa" in a stylized, lowercase, rounded font.

13.1.2017

Julkinen

- Ehdotettu toimenpide vie tunnistuspalveluiden markkinan kehitystä kokonaisuutena oikeaan suuntaan ja avaa kansallisesti merkittäviä uusia mahdollisuuksia digitaalisen palveluyhteiskunnan kehitykselle.
- Sähköisen ensitunnistamisen saatavuudella turvataan valinnanvapaus kansalaiselle sekä varmistetaan mahdollisuus käyttötarkoitukseen parhaiten sopivan tunnistuspalvelun käyttöön.

3. Tarkennuksia pääviesteihin

Tunnistuspalveluiden markkinan toimivuudessa on edelleen haasteita, jotka kohdentuvat yksittäisiin kansalaisiin ja rajoittavat tarpeettomasti heidän toimintamahdollisuuksiaan.

Toukokuussa 2017 aloittava luottamusverkostotoiminne poistaa osan tunnetuista haasteista toiminteeseen tukeutuvien asiointipalveluiden näkökulmasta ja on myönteistä kehitystä. Vahvan sähköisen tunnistamisen välineiden jakelua ensisijaisesti itsepalveluna ei kuitenkaan ole kyetty laaja-alaisesti toteuttamaan, koska sähköisen ensitunnistamisen saatavuuteen liittyy vakavia rakenteellisia ongelmia.

Ensitunnistamisen ja uusien välineiden saatavuusongelmat ovat hidastaneet merkittävästi uusien tunnistusvälineiden yleistymistä sekä aiheuttaneet kansalaisille paljon ylimääräistä vaivaa ja mieliharmia. Tämä puolestaan on merkittävästi hidastanut yleistä palvelukehitystä ja mahdollisuuksia tuottaa vahvaan tunnistamiseen nojautuvia sähköisiä palveluita kustannustehokkaasti erityisesti yksityisellä sektorilla. Pahimmillaan tämä on johtanut markkinatoimijoiden vähentyneeseen vahvan tunnistamisen käyttöön jopa olemassa olevien palveluiden osalta. Mikäli vastaava ilmiö laajenee, kansallinen palvelukehitys hidastuu entisestään ja sähköisten palveluiden käytettävyys ja tietoturva heikentyvät toimimattoman markkinamekanismin lopputuloksena.

Elisa pitää ehdotettua lisäsääntelyä erittäin voimakkaana, mutta samalla täysin välttämättömänä menetelmänä markkinan toimivuuden varmistamiseksi. Sähköisestä ensitunnistamisesta on käyty säännöllisiä neuvotteluja vuodesta 2010 alkaen. Valitettavasti kaikkien toimijoiden osalta neuvottelutuloksia ei ole saavutettu ja näkemyksemme mukaan aitoa tahtoa neuvottelutuloksen löytämiseen ei todellisuudessa ole.

Kansalaisen näkökulmasta on kysymys myös tärkeästä kokonaisuudesta palveluiden siirtyessä sähköisiin kanaviin. Tällöin pitää mahdollistaa valinnanvapaus, jolla turvataan oman identiteetin käyttö halutulla tunnistusvälineellä henkilökohtaiset tarpeet ja tottumukset huomioiden.

Elisa korostaa, ettei sähköisen ensitunnistamisen osalta useinkaan ole kyseessä asiakkuuden siirtyminen toiselle toimijalle, vaan käyttäjän tarpeista syntyvä rinnakkaisen palvelun hankinta. Huomautamme, että usein suomalaisilla on käytössään useita maksukortteja, puhelinliittymiä ja pankkitilejä eri tarpeisiin henkilön omista lähtökohdista. On luontevaa, että kansalaiset käyttäytyvät vastaavalla tavalla myös tunnistusvälineen valinnan ollessa ajankohtainen.

The logo for Elisa, featuring the word "elisa" in a lowercase, rounded, handwritten-style font.

13.1.2017

Julkinen

Helsingissä 13.1.2017

Elisa Oyj

Lasse Nordlund
Liiketoimintajohtaja

